

Pascal van Dam, Thomas de Haas en Devin van Oosterom (v.l.n.r.) krijgen les van Alliander-docent Henri Bosch. Jurgen Verbaten ontbreekt op de foto.

NIKS HANDJES OP DE RUG EN TOEKIJKEN, MAAR ZELF AAN DE SLAG

Als we het gigantische pand van nutsbedrijf Alliander op bedrijventerrein Centerpoort-Nieuwgraaf binnenlopen, zitten vier jongens aan de koffie. Het zijn vmbo-derdeklassers van het nieuwe keuzevak *nutsvoorzieningen*. Voor de lessen gaan ze twintig (!) vrijdagochtenden in het kader van 'Sterk Techniek Onderwijs' naar de bedrijfsschool van Alliander. De jongens vinden het fantastisch.

De bedrijfsschool is in de eerste plaats bedoeld voor eigen medewerkers, maar Alliander maakt maar wat graag ruimte in het rooster voor de Candea-leerlingen. En niet alleen omdat Pascal, Thomas, Devin en Devin aardige jongens zijn. De belangrijkste reden: Alliander heeft de komende jaren duizenden nieuwe technici nodig.

"Voor de energietransitie moet vooral het elektriciteitsnetwerk enorm worden uitgebreid, zeker als we straks allemaal tegelijk onze auto willen laden. Maar technici kunnen overal terecht. Daarom proberen we jongeren met belangstelling voor techniek zo vroeg mogelijk aan ons te binden. We laten ze de onbekende wereld onder de grond zien en als ze daarvoor enthousiast zijn, staan we ze straks bij de poort op te wachten met een heel goed aanbod", verklaart opleidingsadviseur Ruben Sluiter.

Het aanbod van het nutsbedrijf mag er inderdaad zijn: Alliander betaalt de mbo-opleiding (geen studieschuld!) en het rijbewijs, tijdens de opleiding krijg je meteen salaris en na afloop is er een baangarantie. Candea is ook blij, want Alliander biedt faciliteiten die voor Candea absoluut onhaalbaar zijn.

Bullée (mavo) en Linda Elizen (havo/vwo). Enquêtes onder leerlingen en ouders bevestigden dat beeld. Zeker 90 procent is tevreden.

Leerlingen blijken heel goed zelf te kunnen bepalen aan welke lessen zij behoefte hebben. Brigitte: "Eerstklassers moeten even wennen, maar daarna gaat het bijna vanzelf. Leerlingen kijken heel bewust wat ze nodig hebben en kunnen hun keuzes ook goed uitleggen. In de mavo-onderbouw zien we na de eerste cijfers in periode 1 gerichte keuzes voor ondersteuningslessen."

Linda wijst erop dat de mentoren hun leerlingen begeleiden in hun keuzes. "Maar de leerling heeft de regie. Als een mentor het anders wil, moet hij/zij dat kunnen verantwoorden. Een voorbeeld? Als een leerling van mij alleen maar zelfstudie kiest, ga ik ervoor liggen. Verrijkings- en verdiepingslessen zijn belangrijk. De maatwerkkeuzes bespreken we ook in de driehoeksgesprekken met de leerling en de ouders."

Na afloop van een periode vult iedere leerling een evalua-

'TROTS DAT IK WERD GEKOZEN'

Dat zien we als we met de jongens naar de bedrijfsschool lopen, waar een gas- en elektriciteitsnetwerk op schaal is nagebouwd. Vandaag gaan ze een huisaansluiting voor elektriciteit maken. De gasaansluiting hebben ze een week eerder al gedaan. Het is nog 'droog oefenen', maar de volgende keer staat er wel spanning en druk op de kabels en leidingen.

Het kost docent Henri Bosch geen moeite de derdeklassers bij de les te houden. Logisch, want het is niet 'met de handjes op de rug' toekijken, maar zelf aan de slag gaan. Dat is precies wat Pascal aanspreekt: "Ze kijken mee, maar je moet het zelf doen. Dat is veel leuker. Zoals zij opleiden, kan op school niet." Thomas had verwacht dat het "behoorlijk saai" zou zijn (de theorielessen in het begin waren even doorbijten voor hem), maar is nu helemaal om: "Je werkt met je handen en het is zoals het in het echt is. Dat vind ik het mooiste."

Jurgen vertelt dat hij, net als de andere leerlingen, eerst moest solliciteren. "Ik ben heel trots dat ik werd gekozen. De theorie was nuttig, want ik weet nu veel meer over gas en elektra. Tijdens de praktijklessen kan ik me helemaal uitleven. Ik ben altijd al handig geweest, dus ik vind het niet moeilijk." Devin is al net zo positief: "We krijgen les van monteurs die alles al heel vaak hebben gedaan. Ze leggen goed uit en ze doen het goed voor. Ik leer er echt van."

MAAR DAN DE HAMVRAAG

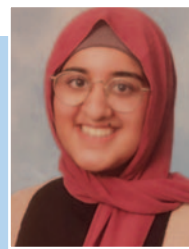
Aan enthousiasme geen gebrek, maar dan de hamvraag: willen ze straks bij Alliander werken? Zeker weet je dat natuurlijk niet als je in derde klas zit, maar Pascal ziet het wel zitten. "Zonder deze lessen was ik honderd procent zeker de ICT-kant opgegaan, maar dit is leuk werk, waarmee je goed kunt verdienen en je komt in het hele land." Jurgen wil dolgraag commando worden, maar de diensten bij Alliander kunnen weleens de doorslag geven. Thomas en Devin vinden de lessen een geweldige ervaring, maar ze gaan eerst kijken of er nog meer leuke mogelijkheden zijn.

Voor Alliander zou twee van de vier "een mooie oogst" zijn, zegt Ruben Sluiter. "Maar we vinden het sowieso leuk dat ze hier zijn. In het begin waren ze timide, maar ze gaan zich steeds meer als collega's gedragen. Geweldig toch?" Namens Candea dankt docent-begeleider Roel van Leeuwen het nutsbedrijf voor de gastvrijheid. "Dit is wat we willen met Sterk Techniek Onderwijs. En je ziet dat Alliander-mensen het leuk vinden. Ze komen langs en maken een praatje met de jongens. Ik word hier helemaal gelukkig van!"

tie in. De docenten evalueren hun maatwerklessen ook. "Er kunnen heel veel inschrijvingen zijn of juist heel weinig. Soms is het onderwerp kennelijk niet interessant, maar het komt ook voor dat het tijdstip ongelukkig gekozen is. Een les kan nog zo leuk zijn, maar ze gaan er niet twee uur op wachten", weet Linda. Heel positief is dat leerlingen ook zelf met suggesties voor maatwerklessen komen. Hanneke noemt twee belangrijke ontwikkelingen in het maatwerk van vmbo-bb/kb. "In leerjaar 3 en 4 vallen de keuzevakken onder het maatwerk. Daarnaast kiezen deze leerlingen ook nog ondersteuning en/of zelfstudie. In leerjaar 1 en 2 hebben we ervoor gekozen om bij zelfstudie meer sturing te geven. Docenten zijn aanwezig om te helpen met plannen en om vragen te beantwoorden. Leerlingen vinden dat fijn. Zo werken we schoolbreed continu aan verbeteringen. Ik denk dat maatwerk echt groeit."

Meer weten over maatwerk?

Kijk op: www.candea.nl/onderwijs/maatwerk.

Labeena Ahmed.

Merle Beijer.

deze richting en deze school kiest. Dat is heel belangrijk." Dat leerlingen het spannend vinden, kan Merle zich voorstellen. "Het is ook spannend, want je wilt heel graag, maar stressen helpt niet."

HOUD JE AAN DE DEADLINES

Labeena haalde vorig schooljaar het vwo-diploma en studeert nu psychologie in Nijmegen. "Voor mij was het kiezen van een studie heel lastig, omdat ik bijna alles interessant vind. Gelukkig viel een hoop af, omdat ik niet zo'n bèta ben. Het werd psychologie, omdat ik iets met

column

EEN TIP EN TWEE CITATEN

"Hoe kies ik de juiste middelbare school voor mijn kind?", vraagt een moeder in de krant. Die legt het voor aan twee professoren, Gerdien Bertram en Jelle Jolles. Ik betwijfel of dat helpt, maar de vraag begrijp ik goed. Er hangt voor je gevoel zoveel van de schoolkeuze af. Ik zou de weifelende moeder drie dingen willen meegeven, een tip en twee citaten. Het helpt als je je vraag iets anders formuleert: ga uit van je kind en luister goed wat het beste past. De bespiegelingen van de hoogleraren hielpen mij niet echt. Wél hun laatste zinnen. Bertram: "Probeer ook te relativiseren: uiteindelijk gaat het om een sprong durven wagen. Net als bij alle grote beslissingen kun je nooit zeker zijn hoe het uitpakt." Jolles: "Heb vertrouwen en ontspan. Soms zijn ouders zo hard bezig met de juiste schoolkeuze dat de spanning en de hoge verwachtingen ervan overslaan op het kind." Mijn ervaring: vrijwel alle leerlingen hebben een geweldige tijd op hun middelbare school!

DRS. L.H.M. (LÉON) LUCAS (rector)

AGENDA

22 dec. Profielwerkstukdag 5-havo. Kerstviering 3- en 4-mavo en 3- t/m 6-vwo. 23 dec. Kerstviering onderbouw. Vanaf 12.30 uur zijn alle locaties dicht. 24 dec. t/m 7 jan. Kerstvakantie. 10 jan. Studiedag personeel, leerlingen zijn vrij. 11 jan. Lj. 1 en 2 toetsvrije dag. 17 jan. Vergadering medezeggenschapsraad. 18 jan. Themadag 3-vwo. 19 jan. Informatieavond met profiel-/keuzevakkenmarkt voor ouders en leerlingen 2-bb/kb. Toetsweek havo/vwo-bovenbouw. 20 jan. Voorlichting 2-mavo. Toetsweek havo/vwo-bovenbouw.

NÓG MEER WETEN?

Onze voorlichtingsavonden in november waren drukbezocht. Veel onderwerpen zijn besproken, veel vragen hebben we beantwoord. Maar er zijn ongetwijfeld zaken onderbelicht geweest. In dat geval: stuur een mailtje of bel ons op. Wij zorgen dat de juiste persoon contact opneemt. Telefonisch of via Teams en als het niet anders kan (en het mag) dan maken we een afspraak op school. Wat ook kan, is de QR-codes scannen. Ze verwijzen door naar onze pagina's op de site www.kiesjenieuweschool.nl (ook leuk voor wie alles als weet!).

Eltensestraat

Saturnus

in the picture

STRESSEN HELPT NIET

Achtstegroepers staan voor een belangrijke keuze, maar examenkandidaten zeker ook. Zij moeten een vervolgopleiding kiezen voor na Candea. Er zijn het hele jaar allerlei voorlichtingsactiviteiten, zoals pop-ups met oud-leerlingen voor de havo- en vwo-kandidaten. Bijvoorbeeld over selectiestudies.

Zo'n pop-up kan gaan over bepaalde studierichtingen of over specifieke onderwerpen. In november was er, in de collegezaal van de locatie Saturnus, een pop-up over hoe je je voorbereid op een opleiding met een *numerus fixus*. Dan is er een selectieprocedure omdat het aantal studenten aan een maximum gebonden is. Decaan Jan-Hendrik de Jonge nodigde hiervoor enkele oud-leerlingen uit: "Zij kunnen uit de eerste hand vertellen hoe je

je voorbereid en hoe je omgaat met de spanning." Merle Beijer en Labeena Ahmed vonden het meteen leuk toen ze gevraagd werden om mee te doen.

BEREID JE GOED VOOR

Merle deed in 2017 havo-eindexamen en volgt nu de hbo-opleiding fysiotherapie aan de HAN in Nijmegen. De eerste keer kwam ze niet door de selectie. "Sowieso viel de helft af en er was concurrentie van vwo'ers en studenten die al een propedeuse bij een andere studie hadden gehaald. Ik ben twee jaar sportkunde gaan doen en heb het daarna opnieuw geprobeerd. Toen lukte het wel."

Merle pakte het de tweede keer niet anders aan. Haar advies aan huidige examenkandidaten die fysiotherapie overwegen is dan ook: "Bereid je goed voor, dus lees het beroepsprofiel en zorg dat je kunt uitleggen waarom je

mensen wilde en iets voor mensen wil betekenen."

Labeena werd in eerste instantie afgewezen, maar even later alsnog aangenomen. De examenkandidaten wilden vooral weten hoe ze zich moeten voorbereiden en hoe het is om te studeren. "Ik heb mijn eigen verhaal verteld en gezegd dat van de selectieprocedure een groot ding wordt gemaakt, maar dat het nogal meevalt. Als je psychologie leuk en interessant vindt, is het niet moeilijk. Wat ik moest lezen, voelde voor mij niet als lesstof. Mijn advies is daarom: steek er genoeg tijd en energie in, houd je aan de deadlines en maak je niet te druk."

Tenslotte: willen ze nog even reclame maken voor hun oude school? Ja hoor. Merle: "Ik heb een fijne tijd gehad. Je kon veel dingen doen, zoals het technasium en de musical, en ik had leuke klasgenoten en docenten. Of ik ook nog wat heb geleerd? Haha, ja hoor, het is een goede school." Labeena: "Ik heb echt genoten op Candea en veel vrienden gemaakt. Je leert de normale dingen, maar ook hoe je met elkaar omgaat."